

Assen, 23 juli 2026
Ons kenmerk: 1004406

BESLUIT VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN DRENTHE INZAKE OMGEVINGSVERGUNNING FLORA- EN FAUNA-ACTIVITEIT

Vergunninghouder : SPIE Building Solutions B.V.
Activiteit : Nieuwbouw, verbouw en renovatie PI Norgerhaven
Locatie : Oude Asserstraat 20 en 22, Veenhuizen

Deze omgevingsvergunning wordt verleend voor de periode vanaf 1 september 2026 tot en met 1 september 2031.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Drenthe (GS) hebben, met inachtneming van artikelen 8.74j en 8.74k van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl), besloten aan SPIE Building Solutions B.V. op basis van bijgevoegde motivering (zie bijlage 1) een omgevingsvergunning, zoals bedoeld in artikel 5.1. tweede lid, aanhef en onder g, van de Omgevingswet te verlenen voor wat betreft de verbodsbepalingen genoemd in:

- artikel 11.37, eerste lid, onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) voor de Vogelrichtlijnsoort huismus (*Passer domesticus*), waar het gaat om het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van huismus, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels.
- artikel 11.46., eerste lid, van het Bal voor de habitatrichtlijnsoort gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), waar het gaat om:
 - b. het opzettelijk verstoren van gewone dwergvleermuis;
 - d. het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van gewone dwergvleermuis.

Tevens is er een omgevingsvergunning aangevraagd voor de verbodsbepaling genoemd in artikel 11.37, eerste lid en onder d, waar het gaat om het opzettelijk verstoren van de huismus. Het verbod op het opzettelijk storen van vogels geldt niet op grond van artikel 11.37, derde lid, van het Bal als het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de vogelsoort. Uit de aanvraag blijkt dat er tijdens de werkzaamheden voldoende alternatieve verblijfplaatsen beschikbaar blijven voor de huismus waarmee eventuele verstoring geen wezenlijke invloed zal hebben op de staat van instandhouding van de soort. GS hebben besloten om deze reden geen omgevingsvergunning te verlenen voor de verbodsbepaling voor het opzettelijk verstoren van de huismus.

Voorschriften

Aan deze omgevingsvergunning worden de volgende voorschriften verbonden:

1. Algemene voorschriften

- 1.1. De omgevingsvergunning wordt slechts voor de hierboven beschreven verbodsbepalingen en genoemde soorten verleend.
- 1.2. Deze omgevingsvergunning geldt alleen voor de werkzaamheden, zoals beschreven in de aanvraag en de daarbij behorende stukken.
- 1.3. De vergunninghouder dient onverwijld contact op te nemen met de provincie Drenthe via vth@drenthe.nl, indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschriften 1.1 en 1.2 noodzakelijk zijn.

- 1.4. Deze omgevingsvergunning kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de vergunninghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de vergunninghouder handelende (rechts-)personen. De vergunninghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze omgevingsvergunning.
- 1.5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze omgevingsvergunning en de begeleidende brief (papier of digitaal) op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
- 1.6. De vergunninghouder dient, zodra de datum van aanvang van de werkzaamheden bekend is, doch uiterlijk 7 dagen van tevoren, hiervan melding te maken bij de provincie Drenthe via vth@drenthe.nl, onder vermelding van het kenmerk van het besluit.
- 1.7. Bij de melding hoort eveneens te worden aangegeven welk ecologisch adviesbureau/ecologisch deskundige de ecologische begeleiding biedt tijdens de uitvoering van de werkzaamheden en het meest actuele ecologisch werkprotocol mee te zenden. Indien er tussentijds wordt gekozen om met een ander ecologisch adviesbureau of ecologisch deskundige door te gaan, dan dient dit schriftelijk gemeld te worden aan het bevoegd gezag via vth@drenthe.nl, onder vermelding van het kenmerk van het besluit.
- 1.8. Er dient gewerkt te worden zoals beschreven in het Activiteitenplan gewone dwergvleermuis en huismus PI Veenhuizen, locatie Norgerhaven, d.d. 7 juli 2026, door Haskoning Nederland B.V. (hierna: Activiteitenplan) en de mail 1004406 - aanvullende vragen PI Norgerhaven, door Haskoning Nederland B.V. (hierna: aanvullende gegevens), behorend bij dit besluit.
- 1.9. De in dit besluit beschreven voorschriften dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit ecologisch werkprotocol dient te allen tijde op de locatie (papier of digitaal) aanwezig te zijn en dient onder betrokken werknemers, met name bij de uitvoerenden op de locatie, bekend te zijn. Werkzaamheden dienen conform dit ecologisch werkprotocol te worden uitgevoerd.
- 1.10. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (ecologisch) logboek bijgehouden te worden van alle ecologische handelingen. Uit dit logboek dient duidelijk naar voren te komen wanneer en op welke ecologische wijze de hier beschreven voorschriften zijn uitgevoerd. Dit logboek wordt op verzoek getoond aan het bevoegd gezag. Tevens dient het ecologisch logboek direct na afronding van de werkzaamheden onder vermelding van het kenmerk van het besluit te worden verstuurd naar het bevoegd gezag via vth@drenthe.nl.
- 1.11. Binnen twee maanden na het verlenen van deze vergunning dienen alle waarnemingen van de soorten die waargenomen zijn tijdens het nader onderzoek te worden ingevoerd in de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). Na invoering van deze gegevens dient hiervan een afschrift verstuurd te worden onder vermelding van het kenmerk van het besluit via vth@drenthe.nl.

2. Soort specifieke voorschriften

Huismus

- 2.1. De vergunninghouder dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare periode(s) van de huismus. De (meest) kwetsbare periode (broedperiode) loopt globaal van 1 maart t/m 1 september. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kan deze periode langer of korter zijn. Ook periodes met vorst zijn aan te merken als kwetsbare periode. De periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient daarom afgestemd te worden met een ecologisch deskundige op het gebied van de huismus.
- 2.2. De vergunninghouder dient, voorafgaand aan de werkzaamheden, minimaal zes tijdelijke nestkasten van het type HMTH1 van Unitura, geschikt voor de huismus aan te bieden, conform het Activiteitenplan.

- 2.3. Er dient bij het plaatsen van de nestkasten een gewenningsperiode in acht genomen te worden van minimaal drie maanden waardoor de huismus in staat is om de nieuwe verblijfplaatsen te lokaliseren.
- 2.4. Gedurende de periode waarin de kasten aanwezig moeten blijven dienen deze ook functioneel te blijven. Hierbij dient bijvoorbeeld rekening gehouden te worden met het behoud van de vrije in-/en uitvliegroute door takken of ander groen te verwijderen of het schoonmaken van de nestkasten buiten het broedseizoen.
- 2.5. Deze kasten dienen tenminste tot één jaar nadat de permanente nestplaatsen als bedoeld in voorschrift 2.10 zijn gerealiseerd beschikbaar te blijven voor de huismus. Verwijdering van deze tijdelijke kasten mag na deze periode alleen geschieden buiten de kwetsbare periode en alleen als door een ecologisch deskundige is vastgesteld dat de kasten niet in gebruik zijn.
- 2.6. Voorafgaand aan de werkzaamheden dienen, buiten de broedperiode, de oorspronkelijke nestplaatsen natuurvrij gemaakt te worden, zodat er geen verstoring plaatsvindt tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. Dit dient uitgevoerd te worden conform het gestelde in het Activiteitenplan. Indien het natuurvrij maken niet door de ecologisch deskundige zelf/onder begeleiding van wordt uitgevoerd, dient binnen 36 uur de methode van natuurvrij maken gecontroleerd te worden door de ecologisch deskundige. Er dient voorkomen te worden dat nestplaatsen onnodig ongeschikt gemaakt worden omdat de werkzaamheden pas na de betreffende kwetsbare periode plaatsvinden.
- 2.7. Bij het natuurvrij maken dient geen gebruik gemaakt te worden van middelen welke de gezondheid van de dieren kunnen schaden, zoals het gebruik van purschuim en kleverig materiaal.
- 2.8. Minimaal drie dagen voorafgaand aan de werkzaamheden dient door een ecologisch deskundige vastgesteld te zijn dat er geen huismus in de nestplaatsen meer aanwezig is. Wanneer er niet kan worden vastgesteld dat er geen huismus in de nestplaatsen meer aanwezig is, kunnen de werkzaamheden niet aanvangen en moet het gestelde onder voorschrift 2.6 t/m 2.8 worden herhaald.
- 2.9. Wanneer het natuurvrij maken plaatsvindt meer dan een week voordat de werkzaamheden starten, dient vlak voor aanvang van de werkzaamheden een controle uitgevoerd te worden of de materialen die gebruikt zijn voor het natuurvrij maken (spouwborstels, vulschuim enz.) nog juist zijn bevestigd waardoor deze nog functioneel zijn. Indien dit niet het geval is dient het gestelde onder voorschrift 2.6 t/m 2.9 te worden herhaald.
- 2.10. De vergunninghouder dient voor de permanente situatie de huidige loopbrug in de huidige staat terug te plaatsen en deze met exact dezelfde bouwstijl te verlengen, waardoor de huidige verblijfplaatsen na de werkzaamheden weer beschikbaar zijn en er twee keer zoveel nestlocaties beschikbaar komen. Dit dient uitgevoerd te worden conform het Activiteitenplan hoofdstuk 6.
- 2.11. Zowel de tijdelijke als permanente voorzieningen voor de huismus dienen geplaatst te worden conform het meest actuele Kennisdocument van BIJ12 voor de huismus en/of op basis van expert judgement van de ecologisch deskundige.

Gewone dwergvleermuis

- 2.12. De vergunninghouder dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare periodes van de gewone dwergvleermuis. De kwetsbare periode (winterperiode) loopt globaal van 1 november t/m 1 april. Daarnaast dient ook rekening gehouden te worden met de kwetsbare kraamperiode. De periode loopt globaal van 15 mei t/m 15 juli. Afhankelijk van het seizoen en de klimatologische omstandigheden kan deze periode langer of korter zijn. De periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient daarom afgestemd te worden met een ecologisch deskundige op het gebied van voornoemde soort.
- 2.13. De vergunninghouder dient, voorafgaand aan de werkzaamheden, minimaal tien vleermuistillen van het type VMPT1 van Unitura, 46 boomkasten van het type VMT1a van Unitura, tien

- vleermuiskasten van het type VMTH1 van Unitura en vier vleermuiskasten van het type VMWM3 van Unitura geschikt voor de gewone dwergvleermuis aan te bieden, conform het Activiteitenplan.
- 2.14. Er dient bij het plaatsen van de vleermuiskasten van het type VMTH1 van Unitura gebruik gemaakt te worden van isolatiebanden, zodat het niet gaat tochten in de verblijfplaatsen om te voorkomen dat de verblijfplaats ongeschikt wordt voor de gewone dwergvleermuis.
 - 2.15. Er dient bij het plaatsen van de vleermuiskasten een gewenningsperiode in acht genomen te worden van minimaal drie maanden (waarbij alleen de maanden april tot en met oktober meetellen) wanneer het gaat om zomer-, paar en/of kleine milde winterverblijfplaatsen. Wanneer het gaat om kraamverblijfplaatsen dient een gewenningsperiode doorlopen te worden van het begin van het actieve seizoen t/m het einde van de kraamperiode. Deze periode loopt van begin april t/m half juli. Wanneer het gaat om winterverblijfplaatsen dient een gewenningsperiode doorlopen te worden van het begin van het actieve seizoen t/m het einde van de zwermperiode. Deze periode loopt van begin april t/m half september. Door het doorlopen van een gewenningsperiode wordt de gewone dwergvleermuis in staat gesteld om de nieuwe verblijfplaatsen te lokaliseren, gezien dit het actieve seizoen van de diersoort betreft.
 - 2.16. Gedurende de periode waarin de kasten aanwezig moeten blijven dienen deze ook functioneel te blijven. Hierbij dient rekening gehouden te worden met aanschijsing van de kasten en het behoud van de vrije in-/en uitvliegroute door bijvoorbeeld takken of ander groen te verwijderen.
 - 2.17. Deze kasten dienen tenminste tot één jaar nadat de permanente verblijfplaatsen als bedoeld in voorschrift 2.23 zijn gerealiseerd beschikbaar te blijven voor de gewone dwergvleermuis. Verwijdering van deze tijdelijke kasten mag na deze periode alleen geschieden buiten de meest kwetsbare periode en als door een ecologisch deskundige is vastgesteld dat de kasten niet in gebruik zijn.
 - 2.18. Voorafgaand aan de werkzaamheden, bij voor vleermuizen gunstige weersomstandigheden en binnen de actieve periode (maar buiten de kraamperiode) dient het pand natuurvrij gemaakt te worden, zodat er geen verstoring plaatsvindt tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. Dit dient uitgevoerd te worden conform het gestelde in het Activiteitenplan. Indien het natuurvrij maken niet door de ecologisch deskundige zelf/onder begeleiding van wordt uitgevoerd, dient binnen 36 uur de methode van natuurvrij maken gecontroleerd te worden door de ecologisch deskundige.
 - 2.19. Bij het natuurvrij maken dient geen gebruik gemaakt te worden van middelen welke de gezondheid van de dieren kunnen schaden, zoals het gebruik van porschuim en kleverig materiaal.
 - 2.20. Bij het natuurvrij maken dient rekening gehouden te worden met de kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis. Tevens dient er voorkomen te worden dat verblijfplaatsen onnodig natuurvrij gemaakt worden, omdat de werkzaamheden pas na de betreffende kwetsbare periode(s) plaatsvinden. Uitstel van de werkzaamheden dient ook uitstel van natuurvrij maken te betekenen.
 - 2.21. Voorafgaand aan de werkzaamheden, binnen het actieve seizoen en na minimaal drie dagen (met voor vleermuizen gunstige weersomstandigheden) na het natuurvrij maken dient door een ecologisch deskundige door middel van een in- en/of uitvliegcontrole conform het vleermuisprotocol vastgesteld te zijn dat er geen gewone dwergvleermuis in het pand meer aanwezig is. Wanneer er niet kan worden vastgesteld dat er geen gewone dwergvleermuis in het pand meer aanwezig is, kunnen de werkzaamheden niet aanvangen en moet het gestelde onder voorschrift 2.18 t/m 2.21 worden herhaald.
 - 2.22. Wanneer het natuurvrij maken plaatsvindt meer dan een week voordat de werkzaamheden starten, dient vlak voor aanvang van de werkzaamheden een controle uitgevoerd te worden of de materialen die gebruikt zijn voor het natuurvrij maken (exclusion flaps, vultschuim enz.) nog juist zijn bevestigd waardoor deze nog functioneel zijn. Indien dit niet het geval is dient het gestelde onder voorschrift 2.18 t/m 2.21 te worden herhaald.

- 2.23. De vergunninghouder dient voor de permanente situatie minimaal 24 inbouwkasten van het type VMPMK1 van Unitura, vier inbouwkasten van het type VMPW2 van Unitura en 56 inbouwkasten van het type VMPM1 van Unitura, geschikt voor de gewone dwergvleermuis aan te bieden en/of daken en spouwen toegankelijk te maken conform het Activiteitenplan.
- 2.24. Minimaal het in voorschrift 2.23 beschreven aantal en type verblijfplaatsen dient aangebracht te worden. In het activiteitenplan hoofdstuk 6 is een voorstel opgenomen van de gevels en hoogtes waar de inbouwkasten geplaatst gaan worden. Het definitieve ontwerp wordt eind 2026 pas vastgesteld. Mocht blijken dat er toch wijzigingen nodig zijn ten opzichte van het voorstel, dan dient contact opgenomen te worden met het bevoegd gezag via vth@drenthe.nl onder vermelding van het kenmerk van het besluit. Afhankelijk van de mate waarin het definitief ontwerp afwijkt van het voorstel uit het activiteitenplan kan een wijzigingsvergunning noodzakelijk zijn.
- 2.25. Zowel de tijdelijke als permanente voorzieningen voor de gewone dwergvleermuis dienen geplaatst te worden conform het meest actuele Kennisdocument van BIJ12 voor de gewone dwergvleermuis en/of op basis van expert judgement van de ecologisch deskundige.

3. Monitoring

- 3.1. Er dient monitoring van de permanente voorzieningen plaats te vinden om te onderzoeken of deze nieuwe verblijfplaatsen voldoende effectief zijn als winterverblijfplaats en kraamverblijfplaats voor de gewone dwergvleermuis. Het gaat hierbij om de 24 VMPMK1 en vier VMPW2 kasten. De monitoring dient uitgevoerd te worden door een ecologisch deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis. De volgende vragen dienen beantwoord te worden tijdens de uitvoering van de monitoring en schriftelijk vastgelegd te worden in het ecologisch werkprotocol:
 - 3.1.1. Worden de nieuwe permanente verblijfplaatsen in gebruik genomen?
 - 3.1.2. Hoelang duurt het voordat de permanente verblijfplaatsen in gebruik worden genomen?
 - 3.1.3. Worden de nieuwe permanente verblijfplaatsen in gebruik genomen voor de soort en functies waarvoor ze zijn aangebracht?
 - 3.1.4. Worden alle aangetroffen verblijfplaatsen weer teruggevonden binnen het plangebied na uitvoering van de werkzaamheden?
- 3.2. De monitoring van de permanente voorzieningen dient plaats te vinden door het uitvoeren van twee onderzoeksronden in de kraamperiode en één onderzoeksrond in de paarperiode, conform het vleermuisprotocol, van de volgende jaren na beschikbaar komen van de permanente voorzieningen voor de gewone dwergvleermuis:
 - 3.2.1. Eerste jaar (2030);
 - 3.2.2. Derde jaar (2032);
 - 3.2.3. Vijfde jaar (2034).
- 3.3. Het monitoringsrapport dient twee maanden na uitvoering van de monitoringsronde toegezonden te worden naar het bevoegd gezag via vth@drenthe.nl onder vermelding van het zaaknummer.
- 3.4. Er dient (indien mogelijk) bijsturing plaats te vinden wanneer de permanente kraam- en winterverblijfplaatsen na afronding van de monitoringsperiode niet als zodanig in gebruik zijn genomen. Hiervoor dient de initiatiefnemer een overleg in te plannen met het bevoegd gezag om de bijsturing te bespreken. Het aanvragen van een wijzigingsvergunning kan een onderdeel zijn van de bijsturing.
- 3.5. Ook de geplaatste tijdelijke voorzieningen dienen jaarlijks gecontroleerd te worden op aanwezigheid van vleermuizen. De verblijfplaatsen worden tweemaal tijdens de kraamperiode en eenmaal tijdens de paarperiode gecontroleerd. Het onderzoek dient uitgevoerd te worden door een ecologisch deskundige totdat de permanente voorzieningen zijn aangebracht en beschikbaar zijn voor de gewone dwergvleermuis. Daarna wordt een rapportage van de bevindingen verstuurd naar het bevoegd gezag via vth@drenthe.nl onder vermelding van het zaaknummer.

4. Overige voorschriften

- 4.1. Een ecologisch deskundige op het gebied van de soort(en) waarvoor deze omgevingsvergunning is verleend, dient tenminste aanwezig en/of geïnformeerd te zijn tijdens de volgende momenten:
 - 4.1.1. Aanwezig bij het natuurvrij maken of de controle op de methode van natuurvrij maken, voorafgaand aan de werkzaamheden;
 - 4.1.2. Aanwezig bij de controle of het natuurvrij maken succesvol is uitgevoerd;
 - 4.1.3. Aanwezig bij het aanbrengen van de alternatieve verblijfplaatsen op geschikte locaties;
 - 4.1.4. Aanwezig bij de controle op de aanwezigheid van soorten voorafgaand aan het vellen van bomen en/of het verwijderen van begroeiing;
 - 4.1.5. Vooraf geïnformeerd over de start van de werkzaamheden na het natuurvrij maken;
 - 4.1.6. Aanwezig bij het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen voor de soorten;
 - 4.1.7. Aanwezig bij het uitvoeren van monitoring van de tijdelijke en permanente verblijfplaatsen door een ecologisch deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis.
- 4.2. Bovenstaande momenten worden beschreven in het ecologisch logboek door de ecologisch deskundige.

5. Zorgplicht

- 5.1. De vergunninghouder dient voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die kunnen leiden tot negatieve effecten op plant- of diersoorten, zoals het verwijderen van bosschages en bomen of kunstmatige lichtverstoring, dienen achterwege gelaten te worden of zo uitgevoerd te worden dat de effecten tot het minimum worden beperkt.
- 5.2. In navolging van het voorgaande voorschrift dient de vergunninghouder rekening te houden met het broedseizoen van alle vogelsoorten. De werkzaamheden dienen zoveel als mogelijk uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen. Indien dit niet mogelijk is, dient een ecologisch deskundige voorafgaand aan de werkzaamheden het plangebied te controleren op in gebruik zijnde nesten. Indien er in gebruik zijnde nesten worden aangetroffen, worden de werkzaamheden uitgesteld tot na het broedseizoen van die betreffende vogelsoort. Het plangebied dient hiervoor te worden vrijgegeven door de ecologisch deskundige.

6. Stikstof

Het is mogelijk dat er voor deze activiteit op grond van de Omgevingswet een omgevingsvergunning voor een natura 2000-activiteit noodzakelijk is. In de Omgevingswet is de bescherming van natura 2000-gebieden vastgelegd. U bent verplicht om voordat u gaat beginnen te inventariseren wat de effecten van de activiteit zijn op de omliggende natura 2000-gebieden door bijvoorbeeld het uitvoeren van een AERIUS-berekening. Afhankelijk van de uitkomst is mogelijk een aanvullende ecologische toetsing nodig en dient u mogelijk vooraf een omgevingsvergunning bij de provincie aan te vragen.

Zie voor meer informatie hierover de volgende website: www.provincie.drenthe.nl/natuurbescherming of neem contact op met de provincie Drenthe op telefoonnummer (0592) 36 55 55.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
namens dezen,

drs. M. Middel,
Themamanager Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving

Afschrift aan:

- SPIE Building Solutions B.V. (digitaal);
- Haskoning Nederland B.V. (digitaal);
- het College van Burgemeester en Wethouders van Noordenveld (digitaal).

Omgevingsvergunningstermijn

Het kan voorkomen dat de in de omgevingsvergunning gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de omgevingsvergunning betrekking heeft uit te voeren. Om onnodige vertraging van het traject te voorkomen wordt in dat geval geadviseerd om minimaal vier maanden voor het verstrijken van deze termijn te verzoeken om verlenging. Daarvoor kunt u contact opnemen via vth@drenthe.nl.

Omgevingsvergunningwijziging

Indien de vergunninghouder verzoekt om wijziging van de voorschriften die in deze vergunning zijn opgenomen, dient hiervoor een wijzigingsvergunning te worden aangevraagd, voorzien van een inhoudelijke onderbouwing.

Kleine wijzigingen die geen betrekking hebben op de bovenstaande voorschriften kunnen, in overleg met een ecologische deskundige en de provincie, worden doorgevoerd. Dergelijke wijzigingen dienen te allen tijde in afstemming met de provincie plaats te vinden. Hierover kunt u contact opnemen via vth@drenthe.nl

Bezwaar

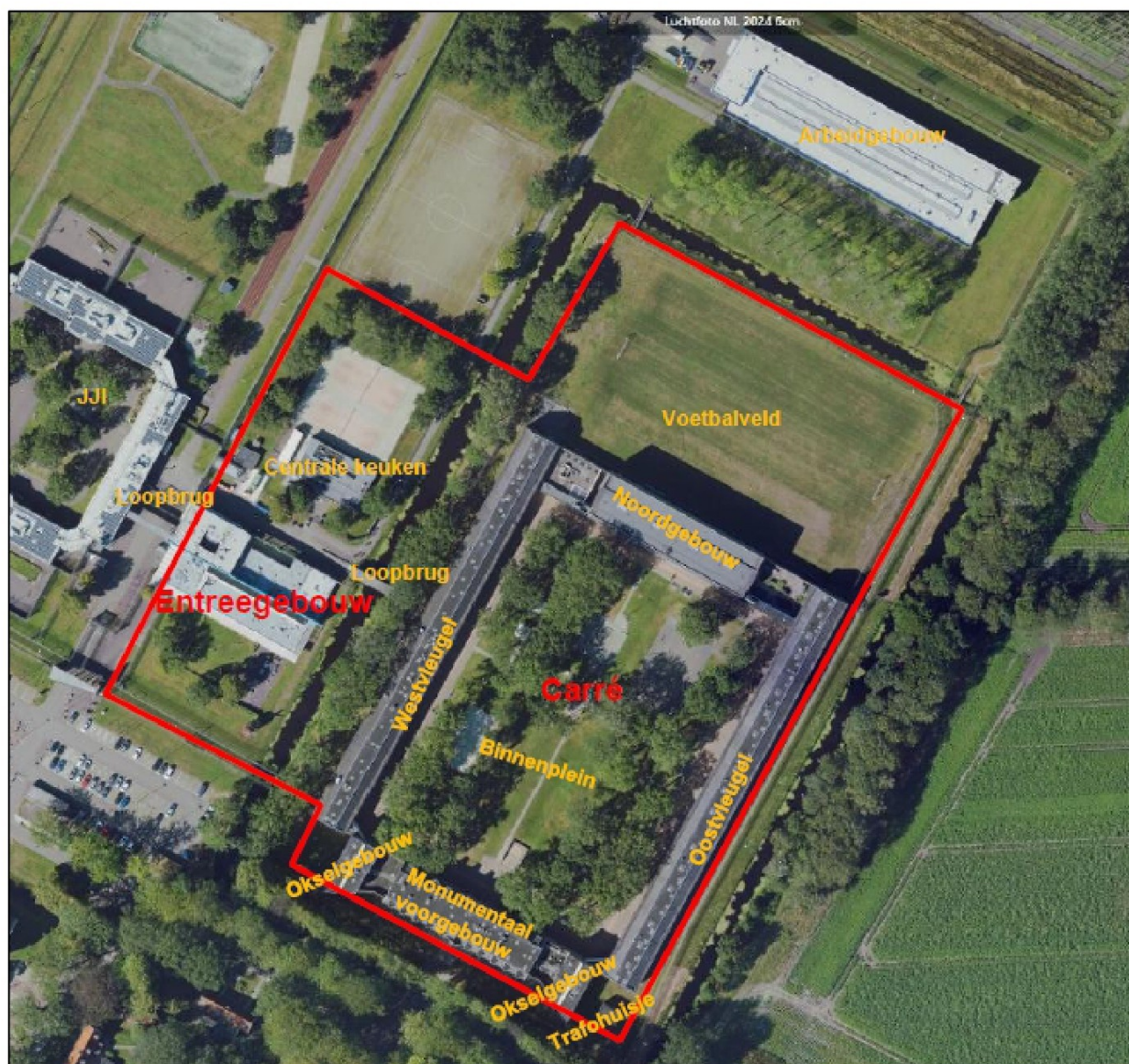
Bent u het niet eens met dit besluit, dan kunt u binnen zes weken na de dag van verzending ervan, hiertegen een bezwaarschrift indienen bij het college van Gedeputeerde Staten van Drenthe. De dag van verzending is de dagtekening van het besluit. Voor meer informatie over het indienen van een bezwaarschrift verwijzen wij u naar www.provincie.drenthe.nl/bezwaarprocedure.

BIJLAGE 1: MOTIVERING BIJ BESLUIT

1. Aanvraag en procesverloop

Op 26 mei 2026 hebben wij van Haskoning Nederland B.V. namens SPIE Building Solutions B.V. (hierna: vergunninghouder) een aanvraag ontvangen voor een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit. De aanvraag heeft betrekking op nieuwbouw, verbouw en renovatie van PI Norgerhaven, gelegen aan Oude Asserstraat 20 en 22 in Veenhuizen in de gemeente Noorderveld (zie figuur 1). De vergunninghouder heeft een omgevingsvergunning aangevraagd voor de verbodsbepalingen genoemd in artikel 11.37, eerste lid en onder b, van het Bal voor de huismus (*Passer domesticus*) en artikel 11.46, eerste lid en onder b en d, van het Bal voor de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*).

Tevens is er een omgevingsvergunning aangevraagd voor de verbodsbepaling genoemd in artikel 11.37, eerste lid en onder d, waar het gaat om het opzettelijk verstoren van de huismus (*Pipistrellus pipistrellus*). De aanvraag voor deze verbodsbepaling wordt geweigerd doordat er geen wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de huismus.

Figuur 1: Plangebied (bron: Activiteitenplan)

2. Wettelijk kader

Het is op grond van artikel 5.1, tweede lid en onder g, van de Omgevingswet (Ow) verboden om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten voor zover het gaat om een in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) aangewezen geval. De diverse beschermde diersoorten worden beschermd volgens diverse beschermingsregimes van het Bal.

2.1 Vogelrichtlijn

De huismus is een beschermde inheemse vogelsoort als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn en is zodoende beschermd op grond van artikel 11.37, eerste lid, van het Bal, waar het gaat om:

- a. het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn;
- b. het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder a, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels;
- c. het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels als bedoeld onder a; of
- d. het opzettelijk storen van vogels als bedoeld onder a.

Het nest van een vogel is de plaats die een vogel gebruikt voor het leggen en uitbroeden van de eieren en het grootbrengen van de jongen, voor zover het geen nestvlinder betreft. Ook de inhoud en de functionele omgeving van het nest dient te worden beschermd voor zover het broedsucces hiervan afhankelijk is. Artikel 11.37, eerste lid en onder b, van het Bal is gedurende het broedseizoen van toepassing op alle in gebruik zijnde nesten van vogels. Nesten van de huismus zijn daarnaast op basis van vaste jurisprudentie en de [Beleidsregels bescherming natuur provincie Drenthe](#) bovendien jaarrond beschermd. Dit houdt in dat ook buiten het broedseizoen de nesten beschermd zijn en niet mogen worden vernield of weggehaald.

2.2 Habitatrichtlijn

De gewone dwergvleermuis is een beschermde inheemse zoogdiersoort als bedoeld in bijlage IV onderdeel a bij de Habitatrichtlijn en bijlage II van het verdrag van Bern en is zodoende beschermd op grond van artikel 11.46, eerste lid van het Bal waar het gaat om:

- a. het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn;
- b. het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;
- c. het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren als bedoeld onder a;
- d. het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a.

Onder voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van vleermuizen als bedoeld in artikel 11.46, eerste lid en onder d, van het Bal vallen o.a. kraamverblijven, zomerverblijven, paarverblijven en winterverblijven, alsmede essentiële foerageergebieden en vliegroutes leidend naar deze verblijfplaatsen. Voornoemde is van vitaal belang voor een gunstige staat van instandhouding van de vleermuizen. Tijdelijke, seizoensgebonden verblijfplaatsen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau of per individu zijn ook beschermd op grond van artikel 11.46, eerste lid en onder d, van het Bal. Doordat bij de uitvoering van de werkzaamheden verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis worden vernield, is een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit noodzakelijk.

Naast artikel 11.46, eerste lid en onder d, van het Bal is een omgevingsvergunning aangevraagd voor artikel 11.46, eerste lid en onder b, van het Bal. Gelet op de werkzaamheden valt niet uit te sluiten dat er

sprake is van mogelijke, opzettelijke verstoring van gewone dwergvleermuis gedurende en na uitvoering van de werkzaamheden.

2.4 Beoordelingsgronden vergunningverlening

Op grond van artikel 3.56 van het Bkl dienen wij bij het afgeven van een omgevingsvergunning rekening te houden met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied en de regionale en lokale bijzonderheden. In dit geval zien wij, deze belangen in acht genomen, geen reden om de omgevingsvergunning anders vorm te geven.

3. De situatie

Rijksvastgoedbedrijf is voornemens de Penitentiare Inrichting (PI) Veenhuizen, locatie Norgerhaven, te renoveren en gedeeltelijk nieuw te bouwen. Specifiek gaat het om het entreegebouw en het carré met omliggend terrein. De renovatie is nodig om het verouderde complex toekomstbestendig te maken, de capaciteit te vergroten en de faciliteiten te verduurzamen. De renovatie wordt zo uitgevoerd dat dit past in het beschermde dorpsaangezicht en het UNESCO-werelderfgoed.

Het entreegebouw zal worden gesloopt. Het gebouw is opgebouwd uit een stenen muur met spouw en voorzien van een plat dak. Het entreegebouw bestaat uit één verdieping. Op het voorterrein bevindt zich een gazon met enkele bomen en hagen, evenals een verhard zithoekje. Ten zuiden van het entreegebouw ligt de centrale keuken, met daarnaast twee tennisbanen die worden omgeven door gazon en enkele bomen. De centrale keuken bestaat uit een constructie van damwandprofiel met een plat dak. Aan de oostzijde van het terrein bevindt zich een gracht, die via een loopbrug toegang biedt tot het carré. Aan de westzijde ligt de Justitiële Jeugdinrichting (JJI) De Haven, die eveneens via een loopbrug bereikbaar is.

Het carré zal deels worden gerenoveerd en deels gesloopt. Het gebouw bestaat uit een monumentaal voorgebouw, een oost- en westvleugel en een noordgebouw. De oost- en westvleugel zijn aan de buitenzijde identiek en worden gekenmerkt door een deels hellend dak met dakpannen, met daarboven een strook plat dak. Het voorgebouw (gelegen aan de zuidzijde) heeft een vergelijkbare dakopbouw, aangevuld met diverse dakkapellen. Tussen het voorgebouw en de oost- en westvleugels bevinden zich okselgebouwen. Deze gebouwen bestaan uit meerdere verdiepingen en zijn uitgevoerd met een spouwmuurconstructie. Het noordgebouw en de aansluitingen tussen het voorgebouw en de oost- en westvleugels zijn voorzien van platte daken.

Volgens de globale planning zullen de werkzaamheden starten vanaf september 2026 en zullen duren tot ongeveer september 2029. De werkzaamheden hebben negatieve effecten op beschermde soorten. Hierom is een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit noodzakelijk.

3.1 Uitgevoerd onderzoek

Door TAUW is een quickscan uitgevoerd die bestond uit een bureauonderzoek en een veldonderzoek. Het veldonderzoek heeft plaatsgevonden op 8 juni 2023 en op 20 februari 2025. Op basis van de uitkomsten van deze quickscan kunnen negatieve gevolgen voor de huismus en vleermuizen niet op voorhand uitgesloten worden. Alle overige beschermde soorten zijn uitgesloten op basis van de quickscan, (zie Natuurtoets Norgerhaven en Entreegebouw Veenhuizen, d.d. 21 juli 2025, door TAUW). Naar de soorten die niet uitgesloten konden worden op basis van de quickscan is nader onderzoek uitgevoerd in de periode van april t/m september 2025. Dit onderzoek is uitgevoerd conform de meest recente kennisdocumenten voor de soorten en het vleermuisprotocol. Hiermee kunnen wij concluderen dat er voldoende onderzoek is uitgevoerd.

Tijdens het nader onderzoek zijn de volgende soorten en verblijfplaatsen vastgesteld binnen het plangebied (zie figuur 2 t/m 5):

- Huismus: drie nestlocaties aangetroffen in de holle behuizing van een loopbrug naast het entreegebouw.
- Gewone dwergvleermuis: In het carré (voornamelijk in de zuidelijk gelegen okselgebouwen en de hoeken van het noordgebouw) zijn vijftien zomerverblijfplaatsen, zes kraamverblijfplaatsen (in de spouwconstructies en één in het trafohuisje), zeven paar- en kleine milde winterverblijfplaatsen en één winterverblijf aangetroffen. De winterverblijfplaats bevindt zich in de noordgevel van het zuidgebouw, vermoedelijk in de spouw. In het entreegebouw is één paar- en kleine milde winterverblijfplaats aangetroffen.

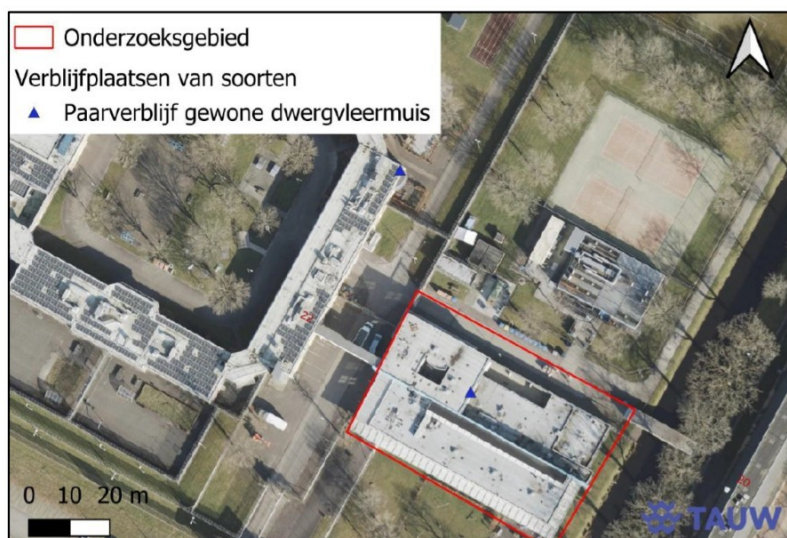
Als gevolg van de werkzaamheden gaan er drie nestlocaties van de huismus en in totaal 30 verschillende type verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis verloren. Om die reden is een omgevingsvergunning voor een flora-en fauna-activiteit vereist.

Figuur 2: Locatie met aangetroffen verblijfplaatsen in het noordelijk deel van het Carré (bron: Activiteitenplan)

Figuur 3: Locatie met aangetroffen verblijfplaatsen in het zuidelijk deel van het Carré (bron: Activiteitenplan)

Figuur 4: Locatie met aangetroffen verblijfplaatsen in het Entreegebouw
(bron: Activiteitenplan)

Figuur 5: Locatie met aangetroffen nestplaatsen in het Entreegebouw
(bron: Activiteitenplan)

3.2 Tijdelijke compensatie vleermuizen

Er zijn vijftien zomerverblijfplaatsen, zes kraamverblijfplaatsen, acht paar- /kleine milde winterverblijfplaatsen en één winterverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis aangetroffen. Om de periode tussen het ongeschikt maken van de huidige verblijfplaats en het realiseren van de permanente verblijfplaatsen te overbruggen dient er tijdelijke compensatie gerealiseerd te worden voor de gewone dwergvleermuis.

Geplaatste voorzieningen

De compensatiefactor voor de gewone dwergvleermuis is vier. Dit zou betekenen dat er 60 zomerverblijfplaatsen, 24 kraamverblijfplaatsen, 32 paar-/kleine milde winterverblijfplaatsen en vier winterverblijfplaatsen gerealiseerd zouden moeten worden. In de nabijheid van de oorspronkelijke verblijfplaatsen zijn geen geschikt blijvende gebouwen aanwezig voor het plaatsen van vleermuiskasten. Plaatsing van vleermuiskasten aan het carré is geen optie, omdat alle gevels aangepakt moeten worden

en de kasten gedurende werkzaamheden dus weer verwijderd moeten worden. Er is daarom gekozen om vleermuistillen te plaatsen, externe kasten te plaatsen aan bomen of kasten te plaatsen op een grotere afstand dan beschreven in het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis van BIJ12. Hieronder wordt dit gemotiveerd. Het volgende aantal kasten is geplaatst (zie figuur 6):

- 10x vleermuistil VMPT1, geplaatst op 23 en 26 maart 2026
- 46x vleermuiskast VMT1a, geplaatst op 19 mei 2026 aan bomen
- 10x vleermuiskast VMTH1, geplaatst op 19 mei 2026 aan gebouwen
- 4x grote vleermuiskast VMWM3, geplaatst op 19 mei aan gebouwen

Op het terrein van het Carré zijn in totaal tien drielaagse vleermuistillen geplaatst (VMPT1), waarvan zes op het voorterrein (voor de zuidvleugel) en vier op het achterterrein (tussen het voetbalveld en het arbeidsgebouw). De zes vleermuistillen op het voorterrein zijn grotendeels gesitueerd binnen de 50-meterzone van de vastgestelde verblijfplaatsen. De tillen zijn geplaatst onder bomen, waardoor oververhitting wordt voorkomen. Door plaatsing langs bomenrijen en de gracht sluiten de voorzieningen aan op bestaande en potentiële vliegroutes, wat de vindbaarheid en het gebruik door vleermuizen verder vergroot. Vanwege de afmeting en diversiteit in microklimaat hoeft ter compensatie voor elke aangetroffen kleine verblijfplaats (zomer of paar) maar één vleermuistil geplaatst te worden en voor kraamverblijfplaatsen twee.

De boomkasten (VMT1a) zijn geplaatst binnen een straal van 200 meter van de oorspronkelijke verblijfplaatsen, op een hoogte van minimaal vier meter, en met verschillende oriëntaties, zodat een breed palet aan microklimaten beschikbaar is. Er zijn telkens twee kasten geclusterd geplaatst aan een boom. Daarnaast zijn aan het arbeidsgebouw in totaal tien gevelkasten (VMTH1) gerealiseerd. Omdat de oorspronkelijke zomer- en paarverblijfplaatsen zich voor het overgrote deel eveneens in gebouwen bevonden, benaderen deze voorzieningen de oorspronkelijke situatie functioneel beter dan uitsluitend boomkasten. De kasten zijn geplaatst vlak onder de gevel, op een hoogte van meer dan vier meter, en bieden daarmee geschikte alternatieven, ook al liggen zij op iets grotere afstand van de oorspronkelijke verblijfplaatsen.

Tot slot zijn aan het arbeidsgebouw vier modules van het type VMWM3 aangebracht, waarvan twee modules aan de zuidgevel zijn gekoppeld en twee aan de oostgevel. De kasten hebben elk afzonderlijk een afmeting van 80 x 80 x 10,5 cm. Deze modules zijn geschikt als kraamverblijfplaats en functioneren ook als winterverblijfplaats. De modules zijn geplaatst op een grotere afstand van de oorspronkelijke verblijfplaatsen, maar benaderen de oorspronkelijke situatie beter.

In totaal zijn er 30 verschillende typen verblijfplaatsen aangetroffen van de gewone dwergvleermuis binnen het plangebied. Dit zou betekenen dat er in totaal, rekening houdende met de compensatiefactor van vier, 120 voorzieningen getroffen moeten worden. Wanneer de geplaatste voorzieningen bij elkaar opgeteld worden kom je op een totaal van 70 aangebrachte tijdelijke voorzieningen. Omdat de verschillende type kasten ruimte bieden voor verschillende verblijffuncties, ze aangebracht zijn op verschillende oriëntaties en zo diverse microklimaten bieden en omdat er gebruik is gemaakt van grotere voorzieningen, zoals de vleermuistillen en dus meer ruimte bieden voor vleermuizen dan de kleinere vleermuiskasten, kunnen wij concluderen dat er voldoende tijdelijk gecompenseerd is voor de gewone dwergvleermuis. Het plaatsen van de tijdelijke kasten en de vleermuistillen heeft plaatsgevonden conform het Kennisdocument van BIJ12 voor de Gewone dwergvleermuis, conform het Activiteitenplan hoofdstuk 6 en onder begeleiding van een ecologisch deskundige.

Figuur 6: Locaties tijdelijke voorzieningen voor de gewone dwergvleermuis

Gewenningsperiode

Wanneer de oorspronkelijke verblijfplaats verdwijnt en er alternatieve verblijfplaatsen worden aangeboden, heeft de gewone dwergvleermuis tijd nodig om de nieuw gerealiseerde verblijfplaatsen te ontdekken. Er dient bij het plaatsen van de vleermuiskasten een gewenningsperiode in acht genomen te worden van minimaal drie maanden (waarbij alleen de maanden april tot en met oktober meetellen) wanneer het gaat om zomer-, paar en/of milde winterverblijfplaatsen. Wanneer het gaat om kraamverblijfplaatsen dient een gewenningsperiode doorlopen te worden van het begin van het actieve seizoen t/m het einde van de kraamperiode. Deze periode loopt van begin april t/m half juli. Wanneer het gaat om winterverblijfplaatsen dient een gewenningsperiode doorlopen te worden van het begin van het actieve seizoen t/m het einde van de zwermperiode. Deze periode loopt van begin april t/m half september. Door het doorlopen van een gewenningsperiode wordt de gewone dwergvleermuis in staat gesteld om de nieuwe verblijfplaatsen te lokaliseren, gezien dit het actieve seizoen van de diersoort betreft. De vleermuistillen zijn geplaatst op 23 en 26 maart, de overige voorzieningen zijn aangebracht op 19 mei. Voor de zomer- en paar-/winterverblijfplaatsen is de gewenningsperiode van drie maanden bij de start van de werkzaamheden in september doorlopen. Ook de gewenningsperiode voor de kraamverblijfplaatsen is doorlopen wanneer uitgegaan wordt van beschikbaarheid in de vleermuistillen. Ook de VMWM3 kasten bieden ruimte voor kraamverblijfplaatsen, evenals voor de winterverblijfplaats. Deze kasten zijn echter te laat geplaatst, omdat deze niet vanaf het begin van het actieve seizoen beschikbaar waren. Wij verwachten dat, gezien de grote diversiteit aan type kasten en omdat de kasten tijdens de kraamperiode en gedurende de zwermperiode wel aanwezig zijn, de kasten wel gevonden zullen worden. Daarnaast wordt door de ecologen aangegeven dat de kans zeer klein is dat het hier gaat om een massawinterverblijfplaats, omdat er enkel tijdens één onderzoeksrunde zwermgedrag is aangetroffen. Daarom gaan wij akkoord met het afwijken van de gewenningsperiode voor kraamkasten en de winterverblijfplaats.

Verwijderen voorzieningen

Na de werkzaamheden dienen de tijdelijke vleermuiskasten tenminste tot één jaar nadat de permanente verblijfplaatsen zijn gerealiseerd beschikbaar te blijven. Het verwijderen van de tijdelijke kasten mag na deze periode alleen geschieden buiten de kwetsbare periode en alleen als door een ecologisch deskundige is vastgesteld dat de kasten niet in gebruik zijn door de gewone dwergvleermuis (of door een andere soort).

De intentie is om zoveel mogelijk tijdelijke verblijfplaatsen te behouden. De geplaatste vleermuiskasten kunnen op de huidige locatie blijven hangen. Voor de paalkasten geldt dat deze mogelijk worden hergebruikt binnen een toekomstige mitigatieopgave op de locatie Esserheem. Voor paalkasten die daadwerkelijk in gebruik zijn door vleermuizen, is het uitgangspunt om deze te behouden en niet te verplaatsen.

3.3 Tijdelijke compensatie huismussen

Er zijn drie nesten van de huismuis aangetroffen. Om de periode tussen het ongeschikt maken van de huidige verblijfplaats en het realiseren van de permanente verblijfplaatsen te overbruggen dient er tijdelijke compensatie gerealiseerd te worden voor de huismuis.

Geplaatste voorzieningen

De compensatiefactor voor de huismuis is twee. Dit betekent dat er zes verblijfplaatsen gerealiseerd dienen te worden. Aan de oostgevel van het JJI-gebouw zijn op 19 mei 2026 zes huismuskasten geplaatst van het type HMTH1. De huismuskasten zijn geclusterd aangebracht, waarbij de invliegopeningen onderling 50 centimeter uit elkaar liggen. De kasten zijn aangebracht conform het Kennisdocument van BIJ12 voor de huismuis. In de omgeving blijft voldoende dekking aanwezig in de vorm van struiken en bomen, waardoor een geschikt leefgebied voor de huismuis behouden blijft.

Gewenningsperiode

Het natuurvrij maken zal plaatsvinden vanaf september 2026. Hiermee wordt er aan de gewenningsperiode van drie maanden voldaan. De kasten zijn opgehangen/geplaatst conform het Kennisdocument van BIJ12 voor de huismuis, conform het activiteitenplan hoofdstuk 6 en onder ecologische begeleiding.

Verwijderen voorzieningen

Na de werkzaamheden dienen de tijdelijke huismuskasten tenminste tot één jaar nadat de permanente verblijfplaatsen zijn gerealiseerd beschikbaar te blijven. Het verwijderen van de tijdelijke kasten mag na deze periode alleen geschieden buiten de kwetsbare periode en alleen als door een ecologisch deskundige is vastgesteld dat de kasten niet in gebruik zijn door de huismuis (of door een andere soort).

3.4 Permanente mitigatie vleermuizen

De verblijfplaatsen die door de werkzaamheden verloren gaan dienen in de permanente situatie teruggebracht te worden met een mitigatiefactor van vier. Er dienen daarmee 60 zomerverblijfplaatsen, 24 kraamverblijfplaatsen, 32 paar-/kleine milde winterverblijfplaatsen en vier winterverblijfplaatsen gerealiseerd te worden. De voorzieningen die worden getroffen zijn de volgende:

- 24x VMPMK1 geschikt als kraam-, zomer- en paar-/klein mild winterverblijf
- 4x VMPW2 geschikt als winterverblijf
- 56x VMPM1 geschikt als zomer- en paar-/klein mild winterverblijf

Hiermee worden dus opnieuw niet exact de aantallen gehaald als wanneer voor elke verblijfplaats afzonderlijk de mitigatiefactor van vier wordt gehanteerd. Omdat de verschillende type kasten ruimte bieden voor verschillende verblijffuncties, enkele kasten onderling worden gekoppeld waarmee grotere

voorzieningen en een grote diversiteit aan microklimaten worden gecreëerd en de kasten op diverse oriëntaties worden geplaatst, kunnen wij concluderen dat er voldoende permanente voorzieningen worden gerealiseerd voor de gewone dwergvleermuis. De exacte locaties van de permanente voorzieningen zijn bij het opstellen van het activiteitenplan en het schrijven van deze vergunning nog niet bekend. Wel is bekend dat de nieuwe permanente voorzieningen geplaatst worden in het gerenoveerde entreegebouw en het carré, waarbij het zwaartepunt ligt in het carré. Hier zijn het merendeel van de verblijfplaatsfuncties van de gewone dwergvleermuis aangetroffen. Minimaal het hierboven beschreven aantal en type verblijfplaatsen dient aangebracht te worden. In het activiteitenplan hoofdstuk 6 is een voorstel opgenomen van de gevels en hoogtes waar de inbouwkasten geplaatst gaan worden. Het definitieve ontwerp wordt eind 2026 pas vastgesteld. Mocht blijken dat er toch wijzigingen nodig zijn ten opzichte van het voorstel zoals deze staat beschreven in het activiteitenplan hoofdstuk 6, dan wordt contact opgenomen met het bevoegd gezag. Afhankelijk van de mate waarin het definitieve ontwerp afwijkt van het voorstel uit het activiteitenplan kan een wijzigingsvergunning noodzakelijk zijn.

Het plaatsen van de permanente voorzieningen dient plaats te vinden conform het Kennisdocument van BIJ12 voor de Gewone dwergvleermuis, conform het Activiteitenplan hoofdstuk 6 en onder begeleiding van een ecologisch deskundige.

3.5 *Permanente mitigatie huismussen*

De nestplaatsen van de huismus die door de werkzaamheden verloren gaan dienen in de permanente situatie teruggebracht te worden met een mitigatiefactor van twee. Er dienen daarmee zes nestplaatsen gerealiseerd te worden. De huidige nestplaatsen zijn aangetroffen in de loopbrug. Deze loopbrug wordt volledig hergebruikt en in de nieuwe situatie circa 30 meter naar het noordoosten verplaatst, waarbij de bestaande nestlocaties volledig behouden blijven. Daarnaast wordt de brug verlengd om een verbinding met de JJI mogelijk te maken, uitgevoerd in dezelfde architectonische stijl en constructie. In de nieuwe situatie wordt de brug ruim twee keer zo lang als oorspronkelijk, waardoor er twee keer zoveel nestgelegenheid voor de huismussen beschikbaar komt.

3.6 *Natuurvrij maken vleermuizen*

Door de werkzaamheden kan de gewone dwergvleermuis verstoord worden of kunnen verblijfplaatsen worden aangetast. Om deze reden dienen de verblijfplaatsen natuurvrij gemaakt te worden voorafgaand aan de werkzaamheden om er zorg voor te dragen dat de vleermuizen tijdens de werkzaamheden niet in de gebouwen aanwezig zijn. Het natuurvrij maken kan enkel plaatsvinden in de periode april, september en oktober, buiten de kwetsbare winter- en kraamperiode. Volgens de planning staat het uitvoeren van natuurvrij maken gepland vanaf 1 september 2026.

Verblijfplaatsen van vleermuizen dienen binnen de actieve periode natuurvrij gemaakt te worden door gebruik te maken van exclusion flaps. Deze borgen dat vleermuizen naar buiten kunnen, maar niet meer terug naar binnen. De exclusion flaps worden geplaatst voor openingen verspreid over geschikte locaties. Overige kieren kunnen dichtgezet worden met vulschuim, werings- of gootborstels of gaas.

Enkele dagen tot een week na het natuurvrij maken wordt door de ecologisch deskundig een controle uitgevoerd op het natuurvrij maken. Bij deze controle, een in- en/of uitvliegcontrole, wordt gekeken of er geen vleermuizen in de woningen meer aanwezig zijn voordat de renovatie begint. De werkzaamheden kunnen pas beginnen nadat de ecologisch deskundige beoordeeld heeft dat er geen vleermuizen en huismussen meer aanwezig zijn. Het kan dus voorkomen dat er aanvullende maatregelen getroffen moeten worden wanneer bij de eerste controle nog vleermuizen in de gebouwen aanwezig zijn.

3.7 *Natuurvrij maken huismussen*

Door de werkzaamheden verdwijnen (tijdelijk) de drie nestplaatsen van de huismus, die zich bevinden in de holle behuizing van een loopbrug naast het entreegebouw. Deze loopbrug wordt tijdens de werkzaamheden gedemonteerd en na de werkzaamheden op een andere locatie hergebruikt. Hiervoor dienen de nestplaatsen natuurvrij gemaakt te worden, zodat de huismussen niet verstoord worden en hun nestplaatsen niet worden aangetast terwijl de huismussen hier gebruik van maken.

Het ongeschikt maken van de oorspronkelijke nestplaatsen vindt plaats buiten het broedseizoen, in september/oktober van 2026, en uitsluitend na vrijgave door een ecologisch deskundige. Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt gecontroleerd dat geen huismussen meer aanwezig zijn in de betreffende nestlocaties. Vervolgens worden de nestplaatsen ongeschikt gemaakt door de aanwezige openingen en ruimten op te vullen met folie of tape. Van belang is dat de tape aandachtig wordt geplaatst, waardoor wordt voorkomen dat kleverige materialen openliggen en dieren zich hieraan kunnen verwonden. Hierbij wordt er rekening mee gehouden dat het materiaal eenvoudig te verwijderen is, zodat de ruimtes na verwijdering en herplaatsen van de loopbrug weer geschikt zijn voor de huismus.

3.8 *Monitoring*

Omdat er door de werkzaamheden kritische verblijffuncties van de gewone dwergvleermuis verloren gaan, zoals zes kraamverblijfplaatsen en één winterverblijfplaats, wordt de effectiviteit van de mitigerende maatregelen gemonitord. Het is van belang om inzicht te verkrijgen in de werking van de genomen maatregelen. Hiermee wordt bijgedragen aan de kennisontwikkeling over de effectiviteit van dergelijke maatregelen, waar momenteel nog beperkte ervaring mee is. De volgende vragen dienen met het uitvoeren van het monitoringsonderzoek beantwoord te worden en schriftelijk vastgelegd te worden in het ecologisch werkprotocol:

- Worden de nieuwe permanente verblijfplaatsen in gebruik genomen?
- Hoelang duurt het voordat de permanente verblijfplaatsen in gebruik worden genomen?
- Worden de nieuwe permanente verblijfplaatsen in gebruik genomen voor de soort en functies waarvoor ze zijn aangebracht?
- Worden alle aangetroffen verblijfplaatsen weer teruggevonden binnen het plangebied na uitvoering van de werkzaamheden?

De monitoring van de permanente verblijfplaatsen wordt uitgevoerd door ecologisch deskundigen en het wordt onderzocht conform het vleermuisprotocol. De resultaten uit het nader onderzoek worden hierbij gebruikt als 0-meting. Het monitoringsonderzoek vindt plaats met een frequentie van drie keer in een periode van zeven jaar, dus in het eerste, derde en vijfde jaar na realisatie van de permanente voorzieningen. De afronding van de werkzaamheden staat gepland voor 2029, dit betekent dat de monitoring plaats vindt in 2030, 2032 en 2034.

De uitkomsten van het monitoringsonderzoek worden verwerkt in een monitoringsrapport. Dit rapport dient twee maanden na uitvoering van de monitoringsronde toegezonden te worden naar vth@drenthe.nl onder vermelding van het zaaknummer. Er dient (indien mogelijk) bijsturing plaats te vinden wanneer de permanente kraam- en winterverblijfplaatsen na afronding van de monitoringsperiode niet als zodanig in gebruik zijn genomen. Hiervoor dient de initiatiefnemer, tegelijk met het versturen van het laatste monitoringsrapport, een overleg in te plannen met het bevoegd gezag om de bijsturing te bespreken.

Ook de geplaatste tijdelijke voorzieningen worden jaarlijks gecontroleerd op aanwezigheid van vleermuizen. De verblijfplaatsen worden tweemaal tijdens de kraamperiode en eenmaal tijdens de paarperiode gecontroleerd. Dit wordt gedaan door met behulp van een zaklamp het aantal aanwezige

dieren vast te leggen en op naam te brengen. Het onderzoek dient uitgevoerd te worden door een ecologisch deskundige totdat de permanente voorzieningen zijn aangebracht en beschikbaar zijn voor de gewone dwergvleermuis. Daarna wordt een rapportage van de bevindingen verstuurd naar het bevoegd gezag.

4. Overwegingen

Uit de relevante wet- en regelgeving blijkt dat de aangevraagde omgevingsvergunning alleen kan worden verleend als de vergunning aangevraagd wordt onder een aangewezen belang, er geen andere bevredigende oplossing bestaat en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in het geding is. De vergunninghouder heeft aangegeven te voldoen aan de voorwaarden zoals deze worden gesteld in artikelen 8.74j en 8.74k van het Bkl.

4.1 Belangenafweging

De vergunninghouder geeft in de aanvraag aan te werken in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid, genoemd in artikel 8.74j, eerste lid en onder b en onder punt 1. Daarnaast wordt aangegeven te werken in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten, genoemd in artikel 8.74k, lid 1, sub b onder 3 van het Bkl.

In het Activiteitenplan staat het belang op de volgende manier beschreven:

“De penitentiaire inrichting vervult een essentiële rol binnen het Nederlandse justitiële systeem en is noodzakelijk voor de uitvoering van vrijheidsstraffen. De huidige bebouwing voldoet op onderdelen niet meer aan de hedendaagse eisen ten aanzien van veiligheid, beheersbaarheid en functionaliteit. Door middel van renovatie wordt het complex aangepast aan actuele veiligheidsnormen, waarmee de veiligheid van zowel personeel, bezoekers als gedetineerden wordt geborgd. Daarnaast draagt de activiteit bij aan de bescherming van de volksgezondheid. De renovatie omvat verbeteringen aan het binnenklimaat, zoals ventilatie, lichttoetreding en thermisch comfort. Dit leidt tot gezondere omstandigheden voor gebruikers van het gebouw en vermindert gezondheidsrisico's. Tevens worden verouderde installaties vervangen, wat bijdraagt aan een veilige en hygiënische leef- en werkomgeving. Vanuit sociale en economische belangen is de continuïteit van de inrichting van groot belang. De PI biedt werkgelegenheid en vervult een belangrijke functie binnen de regionale economie. Daarnaast is de beschikbaarheid van voldoende en kwalitatief goede detentiecapaciteit noodzakelijk voor het functioneren van de rechtsstaat. Het niet uitvoeren van de renovatie zou kunnen leiden tot capaciteitsproblemen of sluiting van (delen van) de inrichting, hetgeen negatieve maatschappelijke gevolgen zou hebben. Tot slot levert de activiteit wezenlijke positieve effecten voor het milieu op. De renovatie is gericht op verduurzaming van het gebouwencomplex, onder andere door verbetering van de energieprestatie, toepassing van efficiëntere installaties en vermindering van de CO₂-uitstoot. Hiermee wordt bijgedragen aan nationale en provinciale klimaatdoelstellingen. Bovendien worden in het kader van de renovatie ecologische voorzieningen, zoals permanente verblijfplaatsen voor beschermde soorten, geïntegreerd in het ontwerp, waarmee de biodiversiteit lokaal wordt versterkt. Gelet op het voorgaande kan worden geconcludeerd dat de activiteit noodzakelijk is vanuit dwingende redenen van groot openbaar belang, waarbij zowel de openbare veiligheid, de volksgezondheid als sociale, economische en milieubelangen in samenhang worden gediend.

Wij kunnen instemmen met de in de aanvraag beschreven belangen. De belangen vormen een voldoende onderbouwing om het optreden van (beperkte) negatieve effecten op de aangevraagde soorten te rechtvaardigen.

4.2 Alternatievenafweging

In het Activiteitenplan staat de alternatievenafweging op de volgende manier beschreven:

“Alternatieve locatie

Een alternatieve locatie voor de voorgenomen werkzaamheden is niet beschikbaar. De activiteit betreft de renovatie en herontwikkeling van een bestaande penitentiare inrichting en is daarmee intrinsiek gebonden aan de huidige locatie van de PI Veenhuizen (Norgerhaven). De betrokken gebouwen, het Entreegebouw en het Carré, maken onderdeel uit van een bestaand en operationeel complex, zijn essentieel voor de detentiecapaciteit en de logistieke processen binnen de inrichting en zijn gelegen binnen een beschermd dorpsgezicht en een UNESCO-werelderfgoed. Verplaatsing van de activiteit naar een andere locatie is daarom functioneel niet mogelijk, gezien de afhankelijkheid van de bestaande infrastructuur. Daarnaast is verplaatsing ruimtelijk en planologisch niet uitvoerbaar en maatschappelijk onwenselijk vanwege het verlies aan capaciteit en continuïteit van de inrichting.

Alternatieve oplossing (inrichting)

Er is onderzocht of een alternatieve inrichting, zoals het behoud van bestaande gevels of het volledig uitplaatsen van functies, mogelijk is. Dit blijkt echter niet doelmatig, omdat de huidige gebouwen niet meer voldoen aan de actuele eisen op het gebied van veiligheid, functionaliteit en duurzaamheid. Om deze redenen zijn ingrijpende renovatie en gedeeltelijke nieuwbouw noodzakelijk, met als doel de veiligheid en beheersbaarheid te verbeteren, de benodigde capaciteit te waarborgen en verdere verduurzaming te realiseren. Het volledig behouden van de bestaande constructies biedt technisch onvoldoende mogelijkheden en leidt tot een suboptimale oplossing en bovendien niet aansluiten bij de doelstellingen van het project. Vanuit ecologisch perspectief speelt daarnaast dat de verblijfplaatsen van soorten zich grotendeels in de spouw en de bouwstructuur bevinden. Het behoud hiervan tijdens de werkzaamheden is in de praktijk niet uitvoerbaar zonder de ingreep zelf onmogelijk te maken.

Alternatieve werkwijze

Vanwege de aard van de werkzaamheden, die bestaan uit sloop, renovatie en nieuwbouw, is het onvermijdelijk dat verblijfplaatsen worden aangetast. De gekozen werkwijze is hierop afgestemd en reeds zo veel mogelijk geoptimaliseerd. Hierbij wordt onder meer gewerkt met ecologische begeleiding tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. Daarnaast worden verblijfplaatsen gefaseerd ongeschikt gemaakt met behulp van zogeheten exclusion flaps, zodat aanwezige dieren de locaties tijdig kunnen verlaten. Ter ondersteuning worden voldoende tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen aangeboden. Alle maatregelen worden bovendien zorgvuldig afgestemd op de geldende weersomstandigheden en het gedrag van vleermuizen en huismussen, om negatieve effecten zoveel mogelijk te beperken.

Alternatieve planning

Bij het opstellen van de uitvoeringsplanning is rekening gehouden met de aangetroffen ecologische waarden en de kwetsbare perioden van de aangetroffen soorten. Voor de gewone dwergvleermuis geldt de nazomer en het paarseizoen, globaal van begin september tot en met half oktober, als de minst gevoelige periode voor het uitvoeren van werkzaamheden aan verblijfplaatsen. In deze periode zijn gewone dwergvleermuizen doorgaans nog actief en is nog geen sprake van de winterrustperiode. Dit is voor gewone dwergvleermuizen relatief gezien de minst gevoelige periode.

De sloopwerkzaamheden starten in de periode nadat het gebouw aantoonbaar ongeschikt is gemaakt voor vleermuisverblijfplaatsen (periode 1 september t/m 15 oktober). Geadviseerd wordt de (sloop)werkzaamheden te starten voor maart, zodat eventuele broedvogels geen kans krijgen zich te vestigen binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Door deze planning aan te houden, wordt gestart in de minst kwetsbare periode voor de gewone dwergvleermuis en broedvogels (voor maart). De aanwezige vleermuizen hebben bovendien voldoende gewenningstijd gekregen om de vele tijdelijke

veermuisverblijfplaatsen in de omgeving te ontdekken. Een alternatieve, meer gunstige planning is voor dit project niet van toepassing."

Door buiten de kwetsbare periode van de huismus en gewone dwergveermuis te werken en voldoende alternatieven aan te bieden gedurende en na uitvoering van de werkzaamheden onder toezicht van een ecologisch deskundige, wordt zoveel als mogelijk rekening gehouden met de aanwezige beschermde soorten in het plangebied. Voor de ingreep bestaat geen andere bevredigende oplossing.

4.3 Staat van instandhouding

Er is een onderscheid te maken in de landelijke en lokale staat van instandhouding. Per categorie mogen de werkzaamheden geen negatieve invloed hebben.

Huisumus

De landelijke staat van instandhouding van de huismus is beoordeeld als zeer ongunstig. De landelijke populatie broedparen wordt geschat op 600.000-1.000.000 (www.sovon.nl). De laatste jaren vertoont de populatie in Drenthe een matige toename.

De grootste dichtheden van huismussen in Drenthe bevinden zich langs de randen van de provincie, waaronder ook de omgeving van Veenhuizen. Uit gegevens van de NDFF blijkt dat in de ruime omgeving van het plangebied in de afgelopen vijf jaar relatief veel waarnemingen van huismussen zijn geregistreerd. Op basis van deze waarnemingsgegevens is het echter niet mogelijk om een populatieomvang vast te stellen, aangezien ingevoerde waarnemingen ook betrekking kunnen hebben op dezelfde individuen. Wel kan worden geconcludeerd dat de huismus in het onderzoeksgebied en de directe omgeving wijdverspreid voorkomt en lokaal in relatief hoge dichtheden aanwezig is.

Gewone dwergveermuis

De gewone dwergveermuis is in Nederland de meest algemeen voorkomende vleermuisensoort. De landelijke staat van instandhouding van de gewone dwergveermuis is beoordeeld als onbekend. De populatie wordt geschat op 300.000 tot 600.000 individuen.

De soort komt veelvuldig voor binnen het plangebied en de directe omgeving daarvan. Op basis van expert judgement wordt de ruime omgeving rondom het plangebied beoordeeld als zeer geschikt leefgebied voor de gewone dwergveermuis, gelet op het vele aanwezige groen en water, en gebouwen die kunnen dienen als verblijfplaatsen. De staat van instandhouding van de lokale populatie wordt op basis hiervan dan ook als gunstig beoordeeld.

Conclusie

Door het treffen van de juiste en voldoende alternatieve maatregelen voor de soorten zoals in bovenstaande staat omschreven, worden negatieve effecten op de gunstige staat van instandhouding van de soorten niet verwacht.

4.4 Zorgplicht en broedseizoen

Naast de soorten waarvoor de vergunninghouder de vergunning heeft aangevraagd kunnen ook andere soorten worden aangetroffen tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. De vergunninghouder is verplicht alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevraagd om nadelige gevolgen te voorkomen.

Artikel 1.7 van de Omgevingswet en artikel 11.27 van het Bal bevatten respectievelijk de algemene en specifieke zorgplicht in het kader van een flora- en fauna-activiteit. De zorgplicht gebiedt eenieder voldoende zorg in acht te nemen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en

voor in het wild levende planten- en diersoorten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die leiden tot negatieve effecten op gebieden of specifieke plant- of diersoorten dienen achterwege gelaten te worden, of zo uitgevoerd te worden dat negatieve effecten worden beperkt of ongedaan gemaakt.

Rekening houden met het broedseizoen van vogels valt ook onder de specifieke zorgplicht. Werkzaamheden die een negatief effect kunnen hebben op het broedsucces van vogels dienen uitgesteld te worden. Een ecologisch deskundige dient vast te stellen dat het broedseizoen voor de op het plangebied aanwezige (beschermde) soorten ten einde is.

5. Conclusie

Gelet op vorenstaande besluiten wij een omgevingsvergunning te verlenen. Aan deze vergunning zijn de voorschriften verbonden, zoals vermeld in dit besluit.